

Havarijní plán

(podle § 2, vyhlášky č.399/2005 Z.z.)

Tento havarijní plán slouží pro zajištění přepravy geneticky modifikovaného materiálu kukuřice MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017

1. Obchodní firma

MONSANTO SLOVAKIA, s.r.o.

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Sídlo: Bratislava, Kukuričná 1, PSČ 831 03

IČO: 35763809

DIČ:SK2020243929

Tel.:249 265 600, Fax.: 249 265 619

Statutární orgán uživatele: Gerhard Rosa

Funkce: jednatel

E-mail: gerhard.rosa@monsanto.com

2. Pověřený zástupce

Martin Singer, ing.

Funkce: registrační manažer

Telefon: 02-49265600, + 420 602 518 735

E-mail: martin.singer@monsanto.com

3. Osoby odpovědné za likvidaci havárie, způsob spojení s nimi a organizační zajištění pro případ vzniku havárie

Ing. Martin Singer, kontakt viz. výše.

Ing. Anna Plačková, manažer vývoje produktů, telefon: 02-49265600, mobil: 903 755 724, e-mail: anna.plackova@monsanto.com

Ing. Vladimír Voznica, manažer vývoje produktů, telefon: +420 606 713 446, e-mail: vladimir.voznica@monsanto.com

V případě vzniku havárie je nutné neprodleně kontaktovat alespoň jednu z osob viz.výše, která zajistí způsob odstranění havárie. Pověřený zástupce (viz. bod 2) zároveň informuje správní orgány o vzniku havárie v souladu se zákonem č. 151/2002 Z.z. v platném znění.

4. Identifikační údaje pozemků prostor a zařízení, v němž se s geneticky modifikovanými organismy nakládá, spolu s přesným uvedením místa, kde se tyto pozemky, prostory nebo zařízení nacházejí,

NEVZTAHUJE SE.

Havarijní plán je určen pouze k zajištění přepravy osiva na Slovenské centrum poľnohospodárskeho výzkumu, Výzkumný ústav rastlinej výroby v Piešťanoch. Společnost Monsanto nakládá s geneticky modifikovaným materiálem (GM) pouze v rámci přepravy, t.j. zajistí dovoz osiva do Slovenské republiky. GM osivo

*Žádost o udělení povolení k uvádění do životního prostředí
kukuřice MON 88017, MON 89034, MON 89034 × MON 88017*

bude dovezeno z USA, Francie, příp. jiných evropských zemí. Geneticky modifikované osivo kukuřice MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017 Monsanto nikde neskladuje, pouze jej vyzvedne od přepravce (bude předáno v sídle společnosti Monsanto, nebo na pracovišti přepravce) a převeze na VÚRV v Piešťanech.

5. plán pracoviště s označením míst významných pro omezení následků havárie (hlavní ovladače přívodu energií a pomocných médií, místa skladování geneticky modifikovaných organismů, bezpečnostní prvky uzavření prostoru, pokud se jedná o uzavřené nakládání apod.); při dopravě popis zajištění geneticky modifikovaných organismů proti úniku,

Osivo geneticky modifikované kukuřice je přepravováno v pevných, řádně uzavřených a označených obalech tak, aby by nemohlo dojít k případnému úniku materiálu. V případě papírových obalů, budou využity speciální vícevrstevné pytlíky, případně mohou být využity standardní polypropylenové obaly.

Veškerá přeprava je evidována protokolárně, bude zaznamenáno veškeré množství přepravovaného osiva. Předávací protokol bude vyhotoven po vzájemné dohodě buď stranou předávající osivo, nebo přebírajícím subjektem.

6. Údaje o množství a druhu geneticky modifikovaných organismů, které by při havárii mohly uniknout nebo se neočekávaně rozšířit do prostředí

Osivo geneticky modifikované kukuřice MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017 v odhadovaném množství až 190 kg.

7. Možné scénáře havárií, které mohou vzniknout v prostorách nebo místě, kde probíhá nakládání s geneticky modifikovanými organismy

Za havárii je možno považovat neúmyslné rozsypaní osiva v průběhu transportu způsobené špatnou manipulací v průběhu nakládky/vykládky nebo dopravní nehodou. Dále je možné úmyslné poškození či odcizení osiva během přepravy, únik osiva při požáru během přepravy.

8. Popis ochranných opatření na zabránění vzniku havárie

Osivo geneticky modifikované kukuřice je přepravováno v pevných, řádně uzavřených a označených obalech tak, aby by byl zajištěn případný únik materiálu. V případě papírových obalů, budou využity speciální vícevrstevné pytlíky, případně mohou být využity standardní polypropylenové obaly.

Veškerá přeprava je evidována protokolárně, bude zaznamenáno veškeré množství přepravovaného osiva. Předávací protokol bude vyhotoven po vzájemné dohodě buď stranou předávající osivo, nebo přebírajícím subjektem.

Označení osiva (obalů) je provedeno slovy: geneticky modifikovaný organismus a tzv. jednoznačným identifikačním kódem:

MON 88017: MON-88Ø17-3

MON 89034: MON-89Ø34-3

*Žádost o udělení povolení k uvádění do životního prostředí
kukuřice MON 88017, MON 89034, MON 89034 × MON 88017*

MON 89034 × MON 88017: MON-89Ø34-3 × MON-88Ø17-3

9. Přehled možných následků havárie na zdraví lidí, zvířat a životní prostředí a biologickou rozmanitost, včetně způsobů zjišťování těchto následků a účinné ochrany před nimi

Možné následky havárie na zdraví lidí, zvířat a životní prostředí, způsobené únikem osiva geneticky modifikované kukuřice MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017 v průběhu transportu nejsou známy.

V souladu s posudkem hodnocení rizika je projev jakýchkoliv nežádoucích účinků, spojený s výše uvedenými scénáři možných havárií, u této geneticky modifikované kukuřice identický s možným rizikem projevu nežádoucích účinků vyplývajících z následků havárie s kukuřicí tradiční (nemodifikovanou). Vzhledem k charakteru plodiny je riziko samovolného rozšiřování zanedbatelné.

10. Validované postupy detekce přítomnosti geneticky modifikovaných organismů nebo produktů

Pro detekci a identifikaci vnesených sekvencí DNA mohou být použity techniky Southernova přenosu, pro detekci produkovaných proteinů Cry1A.105, Cry2Ab2, Cry3Bb1 a CP4 EPSPS, lze použít testy ELISA. K identifikaci rostlin produkujících protein CP4 EPSP lze využít také biologické testy na selektivitu k herbicidům na bázi glyfosátu. K identifikaci rostlin produkujících proteiny Cry1A.105 a Cry2Ab2 lze použít biologické testy na citlivost k lepidopterám (např. *Ostrinia nubilalis*). K identifikaci rostlin produkujících protein Cry3Bb1 lze použít biologické testy na citlivost k Coleoptera (např. *Diabrotica* spp).

11. Validované metody a postupy použitelné k likvidaci geneticky modifikovaných organismů a k dekontaminaci zasaženého prostoru

Pokud dojde k úniku semen do prostředí v průběhu dovozu do Slovenské republiky, přepravce zasažené místo označí (např. páskou, nebo jinými technickými prostředky, které dané místo lokalizují) a zabrání vstupu nepovolaným osobám. Přepravce zajistí sesbírání veškerých GM semen a jejich umístění do označených obalů (na obalech bude uvedeno: „GENETICKY MODIFIKOVANÝ ORGANISMUS“ a příslušný kód, pro MON 88017 – MON 88Ø17-3, pro MON 89034: MON 89Ø34-3, pro MON 89034 × MON 88017: MON 89Ø34-3 × MON 88Ø17-3). Přepravce ihned vyrozumí osobu odpovědnou za likvidaci havárie uvedenou na první straně tohoto havarijního plánu. Tato odpovědná osoba rozhodne, zda-li se genetický modifikovaný materiál použije v souladu s původním plánem, nebo zajistí likvidaci materiálu v autorizované spalovně, nebo jeho zaslání zpět do země, odkud byla zásilka zaslána. Odpovědná osoba dále informuje správní orgány o vzniku havárie v souladu se zákonem č. 151/2002 Z.z. v platném znění.

Pokud dojde k úniku semen do prostředí v průběhu převozu na VÚRV Piešťany, postup při likvidaci havárie je stejný, s tím, že přepravcem je v tomto případě

*Žádost o udělení povolení k uvádění do životního prostředí
kukuřice MON 88017, MON 89034, MON 89034 × MON 88017*

přímo osoba zodpovědná za likvidaci havárie uvedená na první straně havarijního plánu.

V případě, že dojde k úniku semen do prostředí umožňující růst rostlin (např. zemědělská půda), postupuje se stejně, t.j. veškerá semena se sesbírají a umístí do označených obalů (na obalech bude uvedeno: „GENETICKY MODIFIKOVANÝ ORGANISMUS“ a příslušný kód: pro MON 88017 – MON 88Ø17-3, pro MON 89034: MON 89Ø34-3, pro MON 89034 × MON 88017: MON 89Ø34-3 × MON 88Ø17-3). Dále zodpovědná osoba (viz. první strana havarijního plánu) zajistí pravidelný monitoring místa úniku (1 x měsíčně v průběhu vegetačního období). Dále zajistí likvidaci případných vzcházejících rostlin kukuřice (vytrhnutím, nebo postřikem herbicidního přípravku na bázi např. *paraquat*, *glufosinat amonium*, atd.) Rostliny se ponechají na zasaženém místě k biologickému rozkladu.

O havárii a učiněných opatřeních bude zodpovědnou osobou (viz. první strana havarijního plánu) proveden zápis a tato osoba bude neprodleně informovat správní orgány v souladu se zákonem č. 151/2002 Z.z. v platném znění.

12. Metody izolace prostor a zařízení zasažených havárií, včetně metod kontroly účinnosti izolace

V případě úniku geneticky modifikovaného materiálu v průběhu přepravy do prostředí (viz. výše) zabezpečí přepravce, příp. zodpovědná osoba (viz. první strana havarijního plánu) místo proti dalšímu rozšiřování materiálu (lokalizace místa páskou nebo jinými technickými prostředky). Pověřená osoba přepravce, nebo přímo osoba zodpovědná za likvidace havárie (viz. první strana havarijního plánu) zajistí ostrahu místa až do ukončení likvidace havárie. Po odstranění semen jejich sesbíráním do uzavíratelných, označených obalů (označení slovy „GENETICKY MODIFIKOVANÝ ORGANISMUS“ a kódem pro MON 88017 – MON 88Ø17-3, pro MON 89034: MON 89Ø34-3, pro MON 89034 × MON 88017: MON 89Ø34-3 × MON 88Ø17-3) provede zodpovědná osoba (viz. první strana havarijního plánu) zaměření místa, resp. vyhotoví plánek místa. V případě, že dojde k úniku semen do prostředí umožňující růst rostlin (např. zemědělská půda), postupuje se podle informací uvedených v bodě 11.

13. Popis a nákres uložení asanačních prostředků použitelných k likvidaci geneticky modifikovaných organismů a dekontaminaci zasaženého prostoru

V rámci přepravy osiva geneticky modifikované kukuřice budou vždy v automobilu k dispozici prázdné pytle, lopatka se smetáčkem, motouz, návěšky, psací potřeby, které se použijí v případě havárie.

14. Postupy na ochranu zdraví lidí, zvířat životního prostředí a biologické rozmanitosti v případě nežádoucího ovlivnění vzniklou havárií; případně metody na zneškodnění nebo sanaci rostlin a zvířat, které se nacházely v oblasti v době havárie, v souladu se zvláštními právními předpisy

*Žádost o udělení povolení k uvádění do životního prostředí
kukuřice MON 88017, MON 89034, MON 89034 × MON 88017*

Jak v případě havárie, tak i v rámci běžného nakládání spojeného s pokusným pěstováním geneticky modifikované kukuřice MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017, nepředstavuje tato kukuřice nějaké významné riziko vzhledem ke zdraví lidí, zvířat, životnímu prostředí nebo vzhledem k biologické rozmanitosti. Riziko vložených vlastností v uvedených GM kukuřicích navodit významnou konkurenční výhodu nebo nevýhodu v přirozeném prostředí je zanedbatelné. Jako u každé jiné kukuřice, je pravděpodobnost, že se tyto kukuřice rozšíří mimo zemědělsky využívané plochy velmi nízká. Perzistence těchto kukuřic v zemědělském prostředí a jejich schopnosti rozšiřování mimo toto prostředí jsou stejné jako u tradiční kukuřice. Rostliny vzešlé z výdrolu na podzim jsou citlivé na mráz a v našich podmínkách přezimují jen ojedíněle. Případné rostliny vzešlé z výdrolu v následujícím roce jsou snadno regulovatelné mechanicky nebo chemicky. Potenciál přenosu genů z MON 88017, MON 89034 a MON 89034 × MON 88017 do divoce rostoucích příbuzných druhů je v Evropě nulový.

15. Popis postupu zajištění následného monitoringu prostor a pozenků po ukončení asanace

Informace viz. bod 12.

16. Obce, případně osoby, kterým je havarijní plán předkládán podle § 16 odst. 4 zákona

Tento havarijní plán se vztahuje pouze na přepravu osiva do Slovenské republiky a na přepravu do VÚRV Piešťany. Nevztahuje se na nakládání s geneticky modifikovanou kukuřicí v místech jejího uvádění do životního prostředí. V souladu s definovaným přepravním režimem nebude tento havarijní plán předán obcím, případně dalším subjektům přes jejichž území bude přeprava probíhat. Havarijní plán bude součástí dokumentace provázející každou přepravu geneticky modifikovaného osiva .

17. způsob vyrozumění správních orgánů uvedených v případě havárie, jakož i způsob varování občanů, v závislosti na místě havárie a jejich možných následcích
O havárii a učiněných opatřeních bude zodpovědnou osobou (viz. první strana havarijního plánu) proveden zápis a tato osoba bude neprodleně informovat správní orgány v souladu se zákonem č. 151/2002 Z.z. v platném znění.

Případná havárie nemá žádné negativní účinky na zdraví lidí, proto varování občanů nebude prováděno.

V Bratislavě, dne 10.12. 2007

.....
Ing. Martin Singer
pověřený zástupce společnosti
MONSANTO SLOVAKIA, s.r.o.

*Žádost o udělení povolení k uvádění do životního prostředí
kukuřice MON 88017, MON 89034, MON 89034 × MON 88017*